

Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16478 2500 BL Den Haag

Ministerie van Defensie

T.a.v. mevrouw G. van Craaikamp, Secretaris-Generaal
-- per e-mail --

**Inspectie
Overheidsinformatie en
Erfgoed**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16478
2500 BL Den Haag
www.inspectie-oe.nl

T 070-4124012
info@inspectie-oe.nl

Onze referentie
36955043

Datum 9 maart 2023

Betreft Planning inspectiegesprek en verzoek om informatie

Geachte mevrouw Van Craaikamp,

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (hierna: de Inspectie) wil graag een beter beeld krijgen van de staat van de digitale missie-archieven die sinds 2010 zijn gevormd. De Inspectie houdt op grond van de Archiefwet 1995 toezicht op de goede, geordende en toegankelijke staat van de archieven van de centrale overheid. De Archiefwet is de algemene informatiewet voor de overheid. Hierbij kijkt de Inspectie vanuit vier belangen naar de organisatie en de kwaliteit van het archiefbeheer: de verantwoording, de rechtsbescherming, de bedrijfsvoering en het cultureel erfgoed.

De aanleiding voor het inspectiegesprek en verzoek om informatie is de voortgang van het actieplan missie-archieven Afghanistan. Uw ministerie heeft dit actieplan opgesteld na berichtgeving over een zoekgeraakt Nederlands rapport over een mogelijke oorlogsmisdaad door Australische militairen in Uruzgan.¹ De Inspectie heeft hierover aan uw Programmamanager Informatiehuishouding op Orde enkele vragen gesteld. Uit zijn antwoorden (20 januari 2023) blijkt dat een deel van de tot op dat moment onderzochte harde schijven waarop het archief zich bevindt, defect is. Voor een ander deel is voorsnog geen hardware-oplossing gevonden om de schijven te openen. De kans is daarom groot dat er archiefbescheiden verloren zijn gegaan of (deels) blijvend ontoegankelijk zijn.

Deze situatie is mogelijk in strijd met de eis uit de Archiefwet dat de zorgdrager de door hem ontvangen of opgemaakte archiefbescheiden, in welke vorm dan ook, in goede, geordende en toegankelijke staat brengt en bewaart.² Het lijkt erop dat hier onvoldoende is gedaan om overheidsinformatie duurzaam toegankelijk te houden, veilig op te slaan en te beschermen tegen fysiek verval.³

Ook heeft de Inspectie gevraagd of ook andere missie-archieven opgeslagen zijn op harde schijven waarbij zich hetzelfde beheerprobleem voordoet. Uit de

¹ DEF, *Vorderingen actieplan missie-archieven Afghanistan*, Kamerstukken 2022-2023, 36200-X, nr. 60, <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-1068408>

² Artikel 3 Archiefwet 1995, https://wetten.overheid.nl/BWBR0007376/2022-05-01/#HoofdstukII_Artikel3

³ Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, *Toetsingskader informatie van de centrale overheid* (maart 2019), norm 9 en 10, <https://www.inspectie-oe.nl/de-inspectie-overheidsinformatie-en-erfgoed/publicaties/publicatie/2017/12/21/toetsingskader-informatie-van-de-centrale-overheid>

antwoorden blijkt dat dit mogelijk ook het geval is bij andere digitale missie-archieven die sinds 2010 zijn gevormd, maar dat de omvang hiervan nog in kaart moet worden gebracht om een volledig beeld te vormen. Dat betekent dat niet uit te sluiten is dat ook delen van de overige missie-archieven zich mogelijk op defecte of ontoegankelijke harde schijven bevinden. Het is van groot belang om hier op korte termijn een volledig beeld van te vormen zodat in kaart kan worden gebracht in hoeverre deze situatie in strijd is met de eisen uit de Archiefwet.

Harde schijven zijn informatiedragers met een beperkte levensduur.⁴ Dat betekent dat de kans groot is dat informatie op harde schijven na verloop van tijd verloren gaat. Hoe langer archiefbescheiden op onbeheerde harde schijven zijn opgeslagen, hoe groter het risico op informatieverlies. Het is dus van belang om er op de kortst mogelijke termijn voor te zorgen dat deze informatie conform de eisen uit de Archiefwet wordt beheerd. In praktijk betekent dat doorgaans dat een organisatie archiefbescheiden in een beheerde en beveiligde omgeving opslaat.

Graag ontvang ik de meest recente stand van zaken van de voortgang van het lopende actieplan missie-archieven Afghanistan, inclusief een overzicht van het aandeel harde schijven dat defect is en het deel waarvoor nog geen hardware-oplossing is gevonden.

Daarnaast wil de Inspectie met u in gesprek om afspraken te maken over hoe op korte termijn een volledig beeld van de staat van alle overige digitale missie-archieven opgemaakt kan worden. Ik verzoek u om een contactpersoon aan te wijzen die van uw kant het inspectiegesprek kan inplannen en het verdere contact met de Inspectie kan coördineren. Deze informatie ontvangen wij bij voorkeur per e-mail, onder vermelding van de volgende gegevens: (voor)naam, functie, telefoonnummer en e-mailadres. De contactinformatie en de bovengenoemde stand van zaken van het lopende actieplan missie-archieven Afghanistan kunt u zenden aan info@inspectie-oe.nl, uiterlijk op 17 maart 2023.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de Inspectie (tel.: 070-4124012 of via het eerder genoemde e-mailadres). Gelet op de Wet open overheid zal ik deze brief openbaar maken door publicatie op onze website.

Met vriendelijke groet,

Drs. O. Andersen

Hoofinspecteur Overheidsinformatie

⁴ Zie o.a.: Niels Komen (Netwerk Digitaal Erfgoed), *Bedreigd digitaal erfgoed op fysieke dragers* (2020), https://zenodo.org/record/4274229#.ZAi_HP6ZMaa